

SOSYAL GÜVENLİK REFORMU

Aydınlık Dergisi, 24 Ocak 1999

Yıldırım Koç

56. Hükümetin Programı 12 Ocak 1999 günü okundu. Hükümet 17 Ocak günü güvenoyu aldı. Programda sosyal güvenlik konusu şöyle ele alınmış: "Üçüncü önlem de, kamu kesimi borçlanma gereğinin önemli bir unsuru haline gelen sosyal güvenlik kurumları açıklarının azaltılması için sosyal güvenlikle ilgili yasaların çıkarılmasıdır."

Bu iş, "başta gelen görevi, Türkiye'yi, 18 Nisan'da yapılacak milletvekili genel seçimlerine ve yerel yönetim seçimlerine güvenlik ve huzur içinde ulaştırmak" olan bir hükümet için, arı kovanına bırakın çomağı, el sokmaya benzer.

IMF'nin, yaşlılık aylığına hak kazanma yaşının kadınlarda 58'e ve erkeklerde 60'a çıkarılması, prim ödenen gün sayısının da kadınlarda 7200'e ve erkeklerde 9000'e yükseltilmesi taleplerini hep biliyoruz. Ayrıca, SSK'yı çökertme programı da artık iyice açığa çıktı.

Ancak dikkatinizi çekmek istediğim nokta, IMF'nin talebinin ve hükümetin programının günümüz Türkiye'sinde bir devlet politikası olmadığıdır. Türkiye'deki gelişmeleri kavramada, devlet politikası ile hükümet politikalarını birbirinden ayırmakta yarar vardır. Örneğin, 8 yıllık kesintisiz temel eğitim bir devlet politikasıydı. 55. Hükümet döneminde hemen kabul edildi. Sosyal güvenlik reformu adı altında kazanılmış haklara el konulması, belirli çevrelerin tüm çabalarına karşın, bir türlü devlet politikası haline getirilemedi. Bu nedenle de yıllardır sürünüyor. IMF'nin bu alandaki talepleri gerçekleşmeyeceğe benziyor.

Niçin? Günümüzde Türkiye Cumhuriyeti Devletine yönelik ülke içi tehdit dört ana noktada toplanabilir: İrtica, çeteler, bölücülük, terör. Dört tehdidin de kitle tabanı kazanma tehlikesi vardır. Dört tehdidin kitle tabanı kazanmasının önşartı da, yoksulluğun ve gelir dağılımı adaletsizliğinin artması ve özellikle sosyal güvenlik sisteminin çökmesidir. Şeriatçılar, çeteciler, bölücüler ve teröristler, sosyal güvenlik sisteminin yok edildiği koşullarda insanlara sağladıkları küçük maddi yardımlarla ve sağlık alanındaki destekle, insan kazanmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra, çağdaşlaşma sürecinde şeriatçıların taban kazanmasını önlemede atılan en önemli adımlardan biri, vakıflara el konulması ve sosyal devlet anlayışının adım adım yerleştirilmesidir. Osmanlı döneminden kalan ve gerici unsurların yönetimindeki vakıflara hemen el konulması ve devletin denetimi altına alınmasıyla, şeriatçılara büyük darbe indirilmişti. Devlet hastaneleri ve devletin emeklilik sistemiyle de, iane ve yardıma değil, insanların haklarına dayalı bir sosyal güvenlik sistemi kurulmuştu.

Vakıflar ve yardım derneklerinde sağlanan yardım, bir hakka değil, sadakaya dayanır. Bu nedenle de, yardım alanı borçlu kılar, kullandırır. Halbuki sosyal güvenlik sisteminden yararlanmak, çağdaş insanın hakkıdır. Bunu talep eder.

Sosyal güvenlik sistemini zayıflatacak ve çökertecek her hareket, şeriatçıların, çetecilerin, bölücülerin ve teröristlerin, insanları borçlu bırakan ve yeniden kullandıran yardım sistemlerini ve Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bütünlüğünü ve bağımsızlığını tehdit eden unsurları güçlendirecektir. Sosyal güvenlik sistemine sahip çıkmak ve güçlendirmek, Türkiye'ye sahip çıkmaktır. Sosyal güvenlik sisteminin eksiklikleri giderilmeli, aksaklıkları düzeltilmelidir. Ama devlet politikası, sosyal devletin gereği olan güçlü bir sosyal güvenlik sisteminin kurulması olmalıdır. Galiba da oraya doğru gidiyoruz.